

STANOVY
PASTORAČNÍ RADY FARNOSTI
KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE

I.

Základní ustanovení

1. **Pastorační rada (dále jen PR) je poradním a pracovním orgánem faráře, administrátora, nebo moderátora společné duchovní správy podle kán. 517 § 1 Kodexu kanonického práva (dále jen faráře).**
2. PR spolupracuje s farářem při vytváření farní obce tak, aby byla živým společenstvím věřících podle slov: „Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši“ (Sk 4,32). Pro plodnou činnost PR je společná modlitba a vzájemná důvěra mezi všemi zúčastněnými základním předpokladem. Připravenost ke spolupráci, k vzájemnému naslouchání a porozumění je nezbytná.
3. Na základě povinnosti všech věřících podílet se na učitelském, pastýřském a kněžském úřadě (všeobecné kněžství) nese pastorační rada spoluodpovědnost za šíření poselství spásy a proměnu pozemského řádu duchem evangelia podle Kristova příkazu: „Budete mi svědky“ (Sk 1,8) – viz kánon 225, § 1 a 2 Kodexu kanonického práva. Aby mohli plnit své úkoly, snaží se všichni členové PR spolu se svými pastýři o svou duchovní formaci, další náboženské vzdělávání a o celkový rozvoj vlastní osobnosti.
4. Úkolem PR je spolu s farářem posuzovat otázky týkající se farnosti, radit se o nich, nalézat možnosti řešení, usnášet se na opatřeních, poskytovat součinnost při jejich realizaci nebo je přímo realizovat. Na základě znalosti situace farnosti se podílet na vytváření pastoračního programu.
5. K úkolům PR zvláště náleží:
 - a) probouzet a prohlubovat vědomí spoluodpovědnosti za farní společenství a ožивovat spolupráci jeho členů;
 - b) získávat a připravovat členy farního společenství pro službu předávání víry a jejího prohlubování;
 - c) přinášet podněty a návrhy pro přípravu a slavení bohoslužeb a pro živou účast celého farního společenství na liturgii;
 - d) podporovat službu v charitativní a sociální oblasti a spolupracovat s místní charitou;
 - e) vidět zvláštní životní situaci různých skupin farního společenství a hledat účinnou pastorační a charitativní pomoc v jejich potřebách;
 - f) sledovat a promýšlet společenský a politický vývoj s jeho problémy, přinášet vhodné návrhy k jejich řešení, přijímat odpovídající opatření a provádět je;
 - g) koordinovat vzdělávací činnost ve farnosti, případně ji i provádět;
 - h) zastupovat zájmy a potřeby katolíků, křesťanů, případně i ostatních spoluobčanů na veřejnosti;
 - i) probouzet a posilovat odpovědnost farního společenství za misie, za mír a rozvoj pozitivních hodnot ve světě;
 - j) hledat a budovat ekumenickou spolupráci zejména v pastorační a charitativní činnosti;
 - k) podporovat katolická církevní sdružení a zařízení i volné iniciativy při respektování jejich samostatnosti; v dialogu s nimi i s ostatními skupinami ve farnosti koordinovat jejich úkoly a služby;
 - l) hledat přístup k těm, kteří jsou vzdáleni životu farního společenství;
 - m) pravidelně informovat farní společenství písemně i ústně o práci a problémech ve farnosti;
 - n) společnými úkoly a akcemi posilovat vědomí společenství;
 - o) v návaznosti na pastorační program diecéze určit pořadí úkolů ve farnosti, jež je třeba plnit;
 - p) spolupracovat při provádění lidových misií, při duchovních obnovách, při plánování a organizování bohoslužeb, při vydávání farních tiskovin, v péči o farní knihovnu, vývěsku, farní kroniku, apod.
6. Pastorační rada má právo:
 - a) sdělit biskupovi svůj názor, má-li dojít k obsazení uprázdněné farnosti nebo k jiným personálním změnám, které se týkají duchovních působících ve farnosti. Právo biskupa rozhodnout o personálních změnách dle svého uvážení tím není dotčeno;
 - b) být včas informována o vzniku a zániku společenství a organizací ve farnosti;
 - c) vyjádřit svůj názor při změnách organizace duchovní správy ve farnosti, případně hranic farnosti, při výběru pomocníků k podávání eucharistie, při výběru lektorů, akolytů a katechetů, při plánování lidové misie či duchovní obnovy farnosti;
 - d) podílet se na přípravě důležitých pastoračních kroků, na řešení důležitých otázek, týkajících se života farnosti, např. uspořádání církevních slavností a zvláštních slavnostních bohoslužeb (poutí, procesí, prosebných dnů,...) a na stanovení pořádku bohoslužeb.

II.

Složení pastorační rady

1. Pastorační radu tvoří:
 - a) farář;

- b) ostatní duchovní trvale činní ve farnosti na základě pověření biskupem (kněží, jáhnové), případně laik pověřený biskupem k účasti na pastorační péči o farnost podle kánonu 517, § 2 Kodexu kanonického práva;
 - c) po jednom delegátu z řeholních společenství, církevních sdružení (např. Charity), uznaných hnutí a jiných církevních zařízení (např. škol), případně z farností spravovaných *excurrento*, které nemají vlastní pastorační radu;
 - d) 2 – 6 členů zvolených farním společenstvím (počet určí farář po dohodě s volební komisí);
 - e) 2 – 6 členů kdykoliv jmenovaných farářem podle jeho uvážení (tento počet nesmí převýšit počet volených členů);
2. Předsedou pastorační rady je vždy farář podle kánonu 519 a 536 Kodexu kanonického práva.

III.

Volby do pastorační rady

1. Pastorační rada se ustavuje na dobu 4 let, v případě prvního ustavení na 2 roky.
2. Volební právo:
 - a) právo volit má každý katolík starší 18 let, příslušející do farnosti;
 - b) právo být zvolen má každý katolík starší 18 let, který má právo volit, a který je ochoten a schopen plnit úkoly pastorační rady;
3. Volební řád:
 - a) farář jmenuje tříčlennou volební komisi a požádá jednotlivé instituce ve farnosti o jmenování delegátů do PR (viz II/1, písm. c);
 - b) kandidáty může navrhnout každý člen farnosti, který má právo volit. Písemné návrhy přijímá farář a volební komise. Společně posoudí, zda navržení kandidáti splňují podmínky pro právo být zvolen a vyžádá si jejich písemný souhlas s kandidaturou;
 - c) volební komise určí termín, místo a způsob konání voleb a sestaví kandidátku ze všech navržených kandidátů s vyloučením těch, kteří byli jmenováni do PR jako delegáti (viz II/1, písm. c);
 - d) seznam kandidátů, termín a místo konání voleb musí být zveřejněn nejpozději 14 dnů před volbami ohlášením při bohoslužbách a na vývěsce v kostele. Stejným způsobem se zveřejní seznam členů PR delegovaných jednotlivými institucemi;
 - e) v případě potřeby zajistí volební komise představení jednotlivých kandidátů voličům;
 - f) volební komise do týdne oznámí zvoleným kandidátům výsledky voleb;
 - g) volební komise do 14 dnů od data konání voleb oznámí farnímu společenství výsledky voleb.

IV.

Ustavení pastorační rady

1. Do jednoho měsíce po volbách svolá předseda všechny členy PR k ustavujícímu zasedání.
2. Před termínem konání ustavujícího zasedání jsou členové PR uvedeni do funkce předsedou PR složením tohoto slibu před farním společenstvím: *„Chcete svědomitě plnit své poslání v pastorační radě a přispívat k růstu Božího království v naší farnosti?“* Jednotliví členové PR podají předsedovi ruku se slovy: *„Ano, to slibuji. Kéž mi Bůh pomáhá!“*
3. Současně předseda PR předá členům PR jím podepsané dekry o ustanovení za členy PR.
4. Na ustavujícím zasedání zvolí PR místopředsedu a sekretáře z členů PR.
5. Každá farnost společné duchovní správy a každá farnost spravovaná *excurrento* může mít vlastní PR.
6. Kde několik farností spravovaných jedním farářem tvoří přirozený celek, je možno ustavit jednu PR pro celý tento obvod.
7. Ve farnostech spravovaných *excurrento*, kde nejsou splněny podmínky bodů 4 a 5, vyšle společenství věřících po dohodě s farářem jednoho delegáta do ustavené PR v sídelním místě dotyčného faráře.
8. Datum ustavení PR se jmenným seznamem členů a funkcí oznámí předseda do jednoho měsíce farnímu společenství, svému vikáři a generálnímu vikáři diecéze.

V.

Způsob práce

1. Zasedání rady svolává a řídí předseda. Tuto povinnost může přenést na místopředsedu jen pro určitý případ.
2. Sekretář je odpovědný za korespondenci a zápisy ze zasedání PR a pastoračního výboru (viz VI / 3.).
3. Pravidelná zasedání PR se konají alespoň 4x do roka. Předseda je svolá písemně nejméně jeden týden předem a uvede program jednání.
4. Mimořádné zasedání PR může být svoláno z rozhodnutí předsedy nebo na požádání minimálně jedné třetiny členů PR.
5. Každý člen PR má právo do 14 dnů před zasedáním PR písemně navrhnout, o čem má PR jednat.
6. Návrh předložený během zasedání bude zařazen na program jednání po schválení nadpoloviční většinou přítomných členů PR.
7. Hlasovací právo mají všichni členové PR.

- a) je-li sporné, jaký názor má většina, dá předsedající hlasovat;
 - b) PR je schopna vyjádřit svůj názor, je-li přítomna nadpoloviční většina členů PR;
 - c) žádá-li většina přítomných tajné hlasování, je třeba to respektovat.
8. Při rovnosti hlasů, nebo nesouhlasí-li předseda s názorem většiny, odkládá se realizace do příštího zasedání, kdy se o věci znovu jedná. Nedojde-li opět k dohodě, je o záležitosti předsedou PR informován diecézní biskup, který o záležitosti rozhodne.
 9. Během každého zasedání se pořizuje zápis, který musí podepsat předseda a zapisovatel. Zápisy se archivují.
 10. Zasedání PR je přístupné veřejnosti. Veřejnost se účastní zasedání pouze jako hosté a nemá právo bez svolení PR do jednání zasahovat. Jsou-li proti účasti veřejnosti oprávněné námitky, rozhodne PR konat zasedání neveřejně. Pak jsou všichni členové PR vázáni mlčenlivostí.
 11. PR informuje věřící o své činnosti běžným způsobem (oznámením na vývěskách v kostele, ohláškami při bohoslužbách, ve farním časopisu). Kromě toho má jednou ročně vydat pastorační zprávu.
 12. Při vizitaci farnosti kontroluje vizitátor také činnost PR a vyslechne její připomínky k pastorační práci ve farnosti. PR se podílí na sestavení vizitační zprávy.

VI.

Pastorační výbor

1. Pastorační výbor je výkonným orgánem, který zajišťuje kontinuitu práce PR mezi jejími jednotlivými zasedáními. Připravuje program zasedání PR, rozhoduje urgentní věci, které nesou odkladu, pokud nerozhodne o svolání mimořádného zasedání PR.
2. PR ustaví pastorační výbor tam, kde to uzná za vhodné a vždy tam, kde počet členů PR je větší než 12 osob.
3. Složení pastoračního výboru:
 - a) předseda PR
 - b) místopředseda PR
 - c) sekretář PR
 - d) 2 další členové PR, které PR zvolila ze svých členů
4. Pastorační výbor se schází nejméně jednou měsíčně. Svolává jej a jednání řídí předseda PR, resp. místopředseda. O každém zasedání se pořídí zápis ve smyslu bodu V. 2.

VII.

Odborné komise

1. Je-li třeba, může PR jmenovat odborné komise pro speciální úkoly.
2. Odborné komise jsou za svou činnost odpovědné PR a předkládají jí požadované zprávy ve stanovených lhůtách.

VIII.

Farní shromáždění

1. Farní shromáždění je shromáždění všech členů farnosti. Má posilovat společenství a spoluodpovědnost za její život. Umožňuje všem členům farnosti vyjadřovat se k životu farnosti a k práci PR (viz kán. 212, § 3 CIC).
2. Farní shromáždění se koná jednou ročně a předsedá mu farář. Farář ho svolává 14 dní předem a ve všech kostelích jemu svěřených oznámí datum, místo a program shromáždění.
3. Program farního shromáždění vypracuje pastorační výbor a schválí ho pastorační rada.
4. O jednání farního shromáždění sekretář sepíše zápis, který se po podpisu předsedou a zapisovatelem archivuje.

IX.

Zánik členství v pastorační radě

1. Předsedovi PR a členům podle bodu II. b) zaniká členství v PR ztrátou církevního úřadu, resp. ztrátou pověření a smrtí.
2. Při uprázdnění úřadu faráře mandát ostatních členů PR trvá. Nový farář svolá PR do jednoho měsíce od převzetí úřadu.
3. Delegovaným členům (podle bodu II/1/c), voleným členům (podle bodu II/1/d) a jmenovaným členům (podle bodu II/1/e) zaniká členství uplynutím volebního období, rezignací, odstěhováním a smrtí. Rezignace na členství v PR se podává písemně předsedovi PR.
4. Farář může odvolat výše jmenované členy PR z těchto důvodů:
 - a) když způsob jejich jednání přináší farnímu společenství závažnou škodu nebo zmatek;
 - b) při ztrátě dobré pověsti u řádných a vážených farníků.
5. U delegovaných členů (podle bodu II/1/c) zaniká členství v PR též odvoláním ze strany instituce, která ho delegovala.
6. Ztratí-li mandát volený člen PR, nahradí ho další kandidát, který získal při hlasování největší počet hlasů, mandát přijal, složil slib a obdržel dekret. Při rovnosti hlasů určí PR losem jednoho z nich.
7. Ztratí-li mandát delegát instituce (podle bodu II/1/c), vyšle tato instituce nového delegáta s mandátem do konce příslušného volebního období.

8. PR jako celek i její jednotliví členové mohou být odvoláni před skončením svého mandátu diecézním biskupem. Je-li třeba, biskup současně rozhodne o nových volbách.

X.

Závěrečná ustanovení

1. Tyto stanovy nabývají platnosti dnem schválení diecézním biskupem.
2. Dosavadním pastoračním nebo farním radám se doporučuje, aby se do konce svého volebního období ve své činnosti již řídily těmito schválenými stanovami.
3. Funkce členů dosavadních pastoračních rad farnosti končí nejpozději ke dni 31. 12. 2001.
4. Vznik každé nové PR již musí být v souladu s těmito stanovami.
5. Tyto stanovy se vyhlašují na dobu neurčitou.

V Hradci Králové, dne 15. 11. 1999

NE: kancléř

L. S.

biskup

Poznámky:

Pastorační rady mohou a mají být zřizovány jen za tím účelem, aby jejich činnost podporovala a vedla k účinné evangelizaci společnosti, duchovnímu oživení a povznesení farností a tím sloužila k větší slávě Boží.

Je třeba znát situaci,

v jaké se farní společenství nachází vzhledem k obci (vesnice, město); počet obyvatel obce; počet těch, kteří se hlásí ke katolické církvi podle posledního sčítání lidu; počet návštěvníků bohoslužeb, věkové složení a věkový průměr; počet dětí na všech školách; počet dětí přihlášených do náboženství; je třeba vytvořit kartotéku všech členů farnosti; vědět o duchovních společenstvích existujících v obci; znát ostatní církve a náboženské společnosti ve farnosti; znát sociální potřeby v obci, především její slabá a citlivá místa.

Zásada: Znat realitu a nebát se jí!

Přijmout situaci jako úkol:

- a) *konsolidace* farnosti: povzbuzovat k živé účasti na všem, co se ve farnosti děje, především vlastním příkladem:

liturgie (služba lektorů, akolytů, ministrantů, scholy); společenské a rodinné akce příslušníků farního společenství; podporovat diecézní a vikariátní akce; usilovat o zapojení duchovních hnutí, církevních sdružení a jiných církevních zařízení (např. škol, nemocnic) do života farnosti;

- b) *zviditelnění* farního společenství v obci:

snažit se o otevřenost vůči těm, kteří jsou daleko od víry; usilovat o ekumenickou spolupráci; hledat možnosti, aby nevěřící přijímali existenci farního společenství kladně; provádět účinnou charitativní službu individuálně i společně a také prostřednictvím charity; spolupracovat s obecními (městskými) úřady, kde je to možné a je to k prospěchu.

Zásada: Vždy vycházet z daných možností, tzn. nenutit se do nemožností, ale též se nepodceňovat! Všechna opatření provádět s rozvahou!

Pastorační program je časový sled konkrétních akcí zaměřených na cíle uvedené v části I.

K volbám do Pastorační rady farnosti:

- **v den voleb** dostane každý oprávněný volič, který má zájem volit, volební lístek, na němž označí vybrané kandidáty podle počtu, který má být zvolen. Pokud označí kandidátů více, je jeho hlas neplatný.
- Sčítání hlasů provede volební komise v den voleb. O provedení voleb sepíše protokol, který obsahuje:
 - datum a místo konání voleb
 - počet odevzdaných platných volebních lístků
 - jmenný seznam kandidátů s počtem odevzdaných hlasů
 - podpisy členů volební komise
- Členy pastorační rady se stávají ti z kandidátů, kteří prostou většinou odevzdaných hlasů získali nejvíce hlasů a mandát přijali. Při rovnosti hlasů se mandát určí losem.
- Při dodatečném přijetí nového člena pastorační rady se postupuje analogicky.